

NIET VOOR PUBLICATIE.

ONDERZOEK NAAR DE KOSTPRIJZEN VAN FRUIT IN DEN
VOLLEN GROND, VOOR HET THEELTJAAR 1946.

Met dit onderzoek heeft het Landbouw-Economisch Instituut zich ten doel gesteld het berekenen van de kostrijzen der voornaamste fruitsoorten in den vollen grond, voor het jaar 1946.

Wij stellen ons daarbij voor in 2 rapporten respectievelijk de kostprijsberekeningen van bessen, frambozen en kersen en van appels, peren en pruimen te geven.

Dit rapport omvat uitsluitend algemeene gegevens met betrekking tot de methode van onderzoek en van berekening der kostrijzen en is derhalve bedoeld als inleiding tot beide rapporten.

Op de bijlagen B 1 t/m B 8 hebben wij de jaarkosten aan renten, afschrijvingen, onderhoud en verzekeringen van de duurzame productiemiddelen gegeven, waarvan bij de berekeningen is uitgegaan.

De berekeningen in deze B-bijlagen gelden voor elk der beide rapporten. In deze rapporten zullen de kostprijsberekeningen als A-bijlagen worden opgenomen.

I. Methode van onderzoek.

De berekeningen zijn gebaseerd op de kosten en opbrengsten van gemiddeld goede bedrijven in een gebied, waar het betreffende gewas veelvuldig wordt geteeld.

Zooals U wellicht bekend is, houdt ons Instituut zich eerst kort met het economisch onderzoek op het gebied van den tuinbouw bezig. Dit onderzoekswerk werd voordien voornamelijk verricht door de Directie van den Tuinbouw, die bij den overgang van deze werkzaamheden naar ons Instituut, het door haar verzamelde materiaal te onzer beschikking heeft gesteld. De gegevens voor dit onderzoek zijn dan ook grotendeels ontleend aan het cijfermateriaal, dat door de Directie van den Tuinbouw bij het door haar sedert 1938 ingestelde onderzoek naar de kosten en opbrengsten van een groot aantal tuinbouwbedrijven is verzameld. Overigens zijn deze gegevens door ons op hun juistheid getoetst, aangevuld en waar nodig, aan het oordeel van deskundigen onderworpen.

II. Methode van berekening der kostrijzen.

A. Kosten.

Bij de berekening der kosten is uitgegaan van de huidige officiële prijzen der productiemiddelen, voor zoover thans, in eenigszins normalen omvang, vervangingsmogelijkheid aanwezig is.

Voor de duurzame productiemiddelen, welke momenteel nog niet vervangen kunnen worden of waarvan kan worden verwacht, dat vervanging zal worden uitgesteld tot het oogenblik, waarop het prijsniveau eenigermate is gestabiliseerd, werd uitgegaan van de prijzen van 1939, waarbij een wijzigingscoëfficiënt van 2.25 in acht werd genomen. Deze coëfficiënt is als volgt verkregen:

In het rapport "De schade en het herstel", uitgebracht op 25 Juni 1945 door een aantal statistische deskundigen van naam, is gerekend met een prijspeil van de duurzame productiemiddelen in de eerste naoorlogse jaren, dat 75% hoger zou liggen dan in 1939.

L
44A

2082379

59/413

Bij Prof. Dr. J.B.D.Derksen, een der rapporteurs, is geïnformeerd hoe hoog dit percentage thans, gezien de ontwikkeling der omstandigheden sinds Juni 1945, wordt geschat. Prof. Derksen meende, dat voor de eerstkomende jaren de bouwkosten in het algemeen ongeveer 2.25 maal zoo hoog zullen liggen als in 1939. Deze coëfficiënt acht hij dan aan den veiligen - lagen - kant.

1. Renten.

Over het in de duurzame productiemiddelen geïnvesteerde kapitaal is 4% rente per jaar berekend. Voor den grond, welke niet aan slijtage onderhevig is en voor fruitaanplantingen waarvan wordt aangenomen, dat deze door regelmatige vernieuwing en onderhoud in stand worden gehouden, is de investering gesteld op de volle waarde; voor de overige duurzame productiemiddelen op 60% van de waarde. Voor de niet duurzame productiemiddelen is 4% rente per jaar berekend over het totale kostenbedrag gedurende den tijd, dat dit gemiddeld in het bedrijf is vastgelegd.

2. Afschrijvingen.

De vaststelling der afschrijvingspercentages is geschied in overeenstemming met den levensduur gedurende welken, naar het oordeel van deskundigen, een nuttig gebruik kan worden verwacht. Met een eventuele residuwaarde is geen rekening gehouden.

3. Materialen.

Bij de vaststelling van het kwantitatieve verbruik aan grond- en hulpstoffen is uitgegaan van een teelt onder normale omstandigheden.

4. Arbeid.

Het aantal arbeidsuren, besteed aan de teeltbewerking, is bepaald op basis van de arbeidsprestaties van een gemiddeld volwaardigen arbeider. Van dit aantal arbeidsuren is 15% als "Verlet en diverse werkzaamheden" aangenomen, hetgeen naar onze meening redelijk geacht moet worden.

Bij de berekening van het uurloon is uitgegaan van de week- of uurloonen, welke door het College van Rijksbemiddelaars worden vastgesteld.

De kosten van arbeid hebben alleen betrekking op handenarbeid, die door betaalde arbeidskrachten of door den tuinder of zijn gezinsleden is verricht.

Voor de eigenlijke ondernemersarbeid van den tuinder is apart een bedrag genomen onder ondernemersloon (leiding en toezicht).

Over de hoogte van het ondernemersloon spreekt het L.E.I. geen enkel oordeel uit. De bepaling hiervan is geheel en al een kwestie van Overheidsbeleid, waarop uiteraard van de zijde van de georganiseerde kweekers getracht wordt invloed uit te oefenen. Vanuit het standpunt van het L.E.I. zou het dan ook het meest juist zijn, indien de eindberekeningen werden gebaseerd op de kosten zonder ondernemersloon. De praktische bruikbaarheid van de rapporten zou dan echter voor hen, voor wie deze bestemd zijn, verminderen. Uitsluitend om aan dit bezwaar tegemoet te komen is toch een ondernemersloon bij de kosten opgeteld. De hoogte hiervan is, evenals bij de rapporten van de landbouwproducten, gekozen op 20% der totale kosten.

De totale kosten vormen o.i. een bruikbaren maatstaf. Op een product met hoge kosten per ha. komt dan ook een naar verhouding hoog bedrag als belooning voor leiding en toezicht.

5. Diensten van derden.

Hoewel in tuinbouwbedrijven het onderhoud van duurzame productiemiddelen doorgaans grootendeels in eigen bedrijf plaats vindt, is eenvoudigheidshalve aangenomen, dat men dit in opdracht laat uitvoeren.

6. Belastingen.

Behalve de grond- en polderlasten en de omzetbelasting, is tevens een bedrag voor ondernemingsbelasting berekend. Van de zijde van het Ministerie is medegedeeld, dat de ondernemingsbelasting zeer waarschijnlijk ook voor den land- en tuinbouw van kracht zal worden.

Deze belasting wordt eendeels berekend over de bedrijfswinst, anderdeels over het bedrijfskapitaal. Alleen het laatste deel, t.w. 2 o/oo van het bedrijfskapitaal, behoort tot de kosten.

B. Opbrengsten.

De opbrengsten zijn vastgesteld in overleg met deskundigen als gemiddelden over een groot aantal jaren. Aangezien bij de berekening der kosten van een teelt onder normale omstandigheden is uitgegaan, zijn eveneens de normale opbrengsten aangehouden.

KOSTEN VAN EEN SCHUUR.

<u>Constructie:</u>	Steen met pannendak	
<u>Levensduur:</u>	50 jaar	
<u>Waarde:</u>	Oppervlakte 5 x 10 m f.1000.- x 2.25	f. 2250.-
	" 4 x 6 m f. 660.- x 2.25	" 1350.-
<u>Gemiddeld geïnvesteerd kapitaal:</u>		
	Oppervlakte 5 x 10 m 60% van f.2250.-	f. 1350.-
	" 4 x 6 m 60% van f.1350.-	" 810.-
<u>Kosten:</u>	<u>Oppervlakte 5 x 10 m.</u>	
	Rente 4% van f.1350.-	f. 54.-
	Afschrijving 2% van f.2250.-	" 45.-
	Onderhoud	" 35.-
	Brandverzekering 2 o/oo van f. 2250.-	" 4.50
		<hr/>
		f. 138.50

	<u>Oppervlakte 4 x 6 m.</u>	
	Rente 4% van f.810.-	f. 32.40
	Afschrijving 2% van f.1350.-	" 27.-
	Onderhoud	" 25.-
	Brandverzekering 2 o/oo van f.1350.-	" 2.70
		<hr/>
		f. 87.10

KOSTEN VAN PLUKLADDERS.

Levensduur: 8 jaar

<u>Waarde:</u>	f. 250.-	f. 500.-
<u>Gemiddeld geïnvesteerd kapitaal</u> (60% van de waarde)	f. 150.-	f. 300.-

Kosten:

Rente 4% van het gemiddelde geïnvesteerde kapitaal	f. 6.-	f. 12.-
Afschrijving 12 $\frac{1}{2}$ % van de waarde	" 31.25	" 62.50
Onderhoud	" 10.-	" 20.-
Brandverzekering 2 o/oo van de waarde	" 0.50	" 1.-
	<u>f. 47.75</u>	<u>f. 95.50</u>

KOSTEN VAN GEREEDSCHAP.

Levensduur: 5 jaar

<u>Waarde:</u>	f. 400.-	f. 600.-
	-----	-----

<u>Gemiddeld geïnvesteerd kapitaal</u> (60% van de waarde)	f. 240.-	f. 360.-
	-----	-----

<u>Kosten:</u>		
Rente 4% van het gemiddeld geïnvesteerd kapitaal	f. 9.60	f. 14.40
Afschrijving 20% van de waarde	" 80.-	" 120.-
Onderhoud	" --	" --
Brandverzekering 2 o/oo van de waarde	" 0.80	" 1.20
	-----	-----
	f. 90.40	f. 135.60
	-----	-----

KOSTEN VAN EEN MOTORSPROEIMACHINE.

Constructie:

Normale uitvoering. Tankinhoud 750 l.
Sproeicapaciteit 60 l. per minuut.
Lengte slangen 2 x 25 m. sproeigeweren.
Capaciteit motor 7 - 8 P.E.

Levensduur:

10 jaar

Waarde:

f. 4000.-

Gemiddeld geïnvesteerd kapitaal.

60% van f. 4000.-

f. 2400.-

Kosten:

Rente 4% van f.2400.-
Afschrijving 10% van f. 4000.-
Onderhoud

f. 96.-
" 400.-
" 125.-

f. 621.-

K O S T E N V A N E E N V A T P O M P .

Constructie:

Normale uitvoering 100 l. inhoud.
Sproeistek met dubbele verstuiver en sproeislang.

Levensduur:

Vatpomp met slangen, 10 jaar.

Waarde:

Vatpomp met toebehooren

f. 300.-

Gemiddeld geïnvesteerd kapitaal:

60% van f. 300.-

f. 180.-

Kosten:

Rente 4% van f. 180.-
Afschrijving 10% van f. 300.-
Onderhoud

f. 7.20
" 30.-
" 15.-

f. 52.20

KOSTEN VAN EEN PAARD.

Waarde:

Aankoopwaarde	{ 4 jaar}	f. 1000.-
Slachtwaarde	{ 17 jaar}	" 350.-

Gemiddeld geïnvesteerd kapitaal:

60% van (f. 1000.- - f. 350.-) + f. 350.-	f. 740.-

Kosten:

Rente 4% van f. 740.-	f. 29.60
Afschrijving $1/13 \times 650.-$	" 50.-
Voeder	" 300.-
Onderhoud (incl. voederen)	" 140.-
Verzekering 4. 15% van de gemiddelde waarde d.i. $\frac{1}{2} \times (1000.- + 400.-)$	" 29.-

	f. 548.60

Rapport No. 44, bijlage B 7.

KOSTEN VAN EEN WAGEN.

Constructie:

Landbouwwagen met 4 autowielen of
houten wielen.

Levensduur:

25 jaar.

Waarde:

f. 1500.-

Gemiddeld geïnvesteerd kapitaal:

60% van f. 1500.-

f. 900.-

Kosten:

Rente 4% van f. 900.-
Afschrijving 4% van f. 1500.-
Onderhoud
Brandverzekering 2 o/oo van f. 1500.-

f. 36.-
" 60.-
" 25.-
" 3.-

f. 124.-

Rapport No. 44, bijlage B 8.

KOSTEN VAN EEN KERSBENTOREN.

Levensduur:

12 jaar.

Waarde:

2.25 x 150.-

f. 337.50

Gemiddeld geïnvesteerd kapitaal:

60% van f. 337.50

f. 202.50

Kosten:

Rente 4% van f. 202.50
Afschrijving $8 \frac{1}{3}\%$ van f. 337.50
Onderhoud

f. 8.10

" 28.13

" 10.-

f. 46.23
